

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU MUZYKA – kl. IV

I. INDYWIDUALNA I ZESPOŁOWA EKSPRESJA MUZYCZNA.

1. W zakresie śpiewu. Uczeń:

1) śpiewa ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym:

- a) piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego,
- b) wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne),
- c) kanony;

2) poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należyłą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”;

3) śpiewa, dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i inne, zachowując naturalne właściwości głosu;

4) wykonuje solo lub w zespole „rapowanki”, rytmiczne recytacje itp.;

5) tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:

- a) struktury melodyczne,
- b) sygnały dźwiękowe (w kontekście danej tonalności),
- c) prosty dwugłos (burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny),
- d) głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;

6) improwizuje wokalnie oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad.

2. W zakresie gry na instrumentach. Uczeń:

1) gra na instrumentach ze słuchu lub/i przy pomocy nut (w zespole lub/i solo) na jednym lub kilku instrumentach melodycznych (do wyboru np. flet podłużny, flażolet /flecik polski/, pianino, keyboard, gitara, dzwonki, metalofon, ksylofon i inne) oraz perkusyjnych niemelodycznych:

- a) schematy rytmiczne,
- b) melodie,
- c) proste utwory,
- d) akompaniamenty;

2) odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne;

3) tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:

- a) proste struktury rytmiczne,
- b) swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny,
- c) instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;

4) improwizuje oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela lub/i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów.

3. W zakresie ruchu przy muzyce. Uczeń:

1) odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;

2) improwizuje za pomocą gestu i ruchu oraz tworzy ilustracje ruchowe do muzyki.

4. W zakresie słuchania i percepcji muzyki. Uczeń:

1) świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (fragmentów lub/i w całości):

- a) reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do współczesności),
- b) muzyki jazzowej i rozrywkowej,
- c) polskich pieśni artystycznych i patriotycznych,
- d) utworów ludowych w postaci oryginalnej i artystycznie opracowanej;

2) rozpoznaje ze słuchu:

- a) brzmienie instrumentów muzycznych,
- b) brzmienie głosów ludzkich: sopran, alt, tenor, bas,
- c) podstawowe formy muzyczne: AB, ABA, ABA1, rondo i wariacje,
- d) polskie tańce narodowe,
- e) aparat wykonawczy: solista, zespół kameralny, chór, orkiestra, big-band i zespół folkowy;

3) rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;

4) przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych (łączy muzykę z innymi obszarami wiedzy):

- a) odzwierciedla graficznie cechy muzyki i strukturę form muzycznych,
- b) rysuje, maluje oraz układa teksty do muzyki,
- c) werbalizuje emocje i odczucia,
- d) opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów.

II. JĘZYK I FUNKCJE MUZYKI, MYŚLENIE MUZYCZNE, KREACJA I TWÓRCZE DZIAŁANIA.

1. Uczeń zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:

- 1) podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, pauza, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akord, akompaniament) oraz zależności między nimi;
- 2) określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę, dynamikę, kolorystykę, artykulację).

2. Uczeń odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:

- 1) nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
- 2) różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;
- 3) zna skróty pisowni muzycznej: repetycja, volty, da capo al fine;
- 4) zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne oraz fermatę;
- 5) potrafi posługiwać się symboliką beznutową (np. tabulaturą, fonogestyką, uproszczoną fonogestyką, tataizacją).

3. Uczeń wykazuje się znajomością i dokonuje podziału:

- 1) instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je;
- 2) głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas) oraz technik wokalnych (np. śpiew estradowy, śpiew biały, jodłowanie i inne);

4. Uczeń określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;

5. Wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm, muzyka XX w.) oraz potrafi wskazać kompozytorów reprezentatywnych dla nich.

6. Porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: np. Mikołaj Gomółka, Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Karol Szymanowski, Witold Lutosławski, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki, Krzysztof Penderecki i inni).

III. KULTURA MUZYCZNA, NARODOWE I ŚWIATOWE DZIEDZICTWO KULTUROWE. Uczeń:

- 1) zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;
- 2) poszukuje informacji o muzyce w wydawnictwach książkowych, multimedialnych i innych dostępnych źródłach;
- 3) poznaje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
- 4) wyszukuje nagrania z literatury muzycznej w celu zilustrowania twórczości kompozytorów, cech epoki, charakterystyki stylów,

Sporządziła: Maria Borawska
przygotowując prezentacje lub/i, muzyczne portfolio;